

**Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu**

Układ graficzny © CKE 2018

CKE **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.07**

Wersja arkusza: **X**

Z.07-X-18.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

**EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2018
CZĘŚĆ PISEMNA**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Podczas wizyty w środowisku domowym opiekun zauważył, że podopieczny z powodu wysokich progów i wąskich drzwi ma trudności w przemieszczaniu się po mieszkaniu na wózku inwalidzkim. Opiekun rozpoznał sytuację

- A. społeczną.
- B. materialną.
- C. mieszkaniową.
- D. psychologiczną.

Zadanie 2.

Opiekun może uzyskać informacje o zdolności podopiecznego do wykonywania złożonych czynności życia codziennego, stosując skalę

- A. Katza.
- B. Norton.
- C. Barthel.
- D. Lawtona.

Zadanie 3.

Podczas kąpieli pomocy opiekuna potrzebuje osoba

- A. z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.
- B. z zaawansowaną chorobą Parkinsona.
- C. niesłysząca od urodzenia.
- D. chora na cukrzycę.

Zadanie 4.

Podopieczny z chorobą Parkinsona, z trudnościami w połykaniu pokarmów, pozostający w łóżku, powinien podczas spożywania posiłku przebywać w pozycji wysokiej, z głową

- A. odchyloną do tyłu.
- B. przechyloną w lewą stronę.
- C. lekko przechyloną w prawą stronę.
- D. lekko przygiętą do klatki piersiowej.

Zadanie 5.

Podopieczna z chorobą zwyrodnieniową stawów barkowych wymaga pomocy opiekuna przede wszystkim przy myciu

- A. głowy.
- B. brzucha.
- C. klatki piersiowej.
- D. kończyn dolnych.

Zadanie 6.

Podopiecznemu, u którego występuje drżenie zamiarowe rąk, opiekun powinien przygotować płyn do picia

- A. w szklance z koszyczkiem.
- B. w kubku z dużym uchwytem.
- C. w kubku z dwoma uchwytami.
- D. w szklance z dużym uchwytem.

Zadanie 7.

Podopieczna uskarża się, że z powodu niedowładu kończyn dolnych straciła sens swojego życia, bo nie może chodzić na wycieczki w góry, które w przeszłości bardzo lubiła. Która potrzeba podopiecznej wymaga w tej sytuacji zaspokojenia?

- A. Przynależności.
- B. Samorealizacji.
- C. Akceptacji.
- D. Uznania.

Zadanie 8.

Podopieczny z zaburzeniami równowagi często prosi opiekuna o asekurację przy przemieszczaniu się do łazienki. Zachowanie podopiecznego może świadczyć o nasilonej potrzebie

- A. afiliacji.
- B. bliskości.
- C. szacunku.
- D. bezpieczeństwa.

Zadanie 9.

Głównym działaniem opiekuna w opiece nad 65-letnią podopieczną po przebyłym udarze niedokrwiennym mózgu, z niedowładem połowicznym prawostronnym, powinno być

- A. organizowanie podopiecznej życia towarzyskiego.
- B. wystąpienie o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy.
- C. wystąpienie z wnioskiem o określenie stopnia niepełnosprawności.
- D. pomaganie podopiecznej w wykonywaniu czynności dnia codziennego.

Zadanie 10.

Podopieczną, u której występuje nasilona duszność, opiekun powinien ułożyć w pozycji

- A. wysokiej.
- B. bezpiecznej.
- C. Trendelenburga.
- D. przeciwwstrząsowej.

Zadanie 11.

Do samodzielnego ubierania się podopiecznej po udarze mózgu, z niedowładem połowicznym, mającej trudności z założeniem i zapięciem odzieży, opiekun powinien przygotować ubranie

- A. dwuczęściowe zapinane na rzepy.
- B. jednoczęściowe zapinane na guziki.
- C. dwuczęściowe z troczkami do wiązania.
- D. jednoczęściowe z troczkami do wiązania.

Zadanie 12.

Podopieczny spożył posiłek o godzinie 15.00. Opiekun może najwcześniej wykąpać podopiecznego w wannie o godzinie

- A. 16.00
- B. 17.00
- C. 18.00
- D. 19.00

Zadanie 13.

Które działania powinien podjąć opiekun w celu zapewnienia higieny leżącej w łóżku podopiecznej, która ma wysoką gorączkę i obficie się poci?

- A. Zapewnić podopiecznej płyny do picia i podać leki przeciwgorączkowe.
- B. Wywietrzyć pokój i podać podopiecznej płyny do picia.
- C. Umyć podopieczną i zmienić jej bieliznę osobistą.
- D. Umyć podopieczną i podać jej posiłek.

Zadanie 14.

Technika ręcznego obracania pacjenta, leżącego w łóżku bez drabinek, powinna być wykonana przez opiekuna

- A. zgodnie z życzeniem pacjenta.
- B. zgodnie z rodzajem podłoża.
- C. w kierunku od siebie.
- D. w kierunku do siebie.

Zadanie 15.

U podopiecznej często występują na czczo bóle w nadbrzuszu, które ustępują bezpośrednio po jedzeniu i powracają po upływie około dwóch godzin oraz w nocy. Objawy te mogą wskazywać na

- A. ostre zapalenie dróg żółciowych.
- B. odwodnienie organizmu.
- C. wrzód dwunastnicy.
- D. raka krtani.

Zadanie 16.

Opiekun zauważył u podopiecznej nagle występującą trudność w poruszaniu kończynami po lewej stronie ciała, opadanie kącika ust oraz niewyraźną mowę. Objawy te mogą wskazywać na

- A. miastenię.
- B. udar mózgu.
- C. chorobę Parkinsona.
- D. zapalenie nerwów obwodowych.

Zadanie 17.

Nagle występujący silny piekący ból za mostkiem, promieniujący do żuchwy, barku i lewej ręki, który nie ustępuje po zażyciu przez podopiecznego nitratów (nitrogliceryny), może wskazywać na

- A. zaburzenia rytmu serca.
- B. wadę zastawki mitralnej.
- C. ostrą niewydolność serca.
- D. zawał mięśnia sercowego.

Zadanie 18.

Zaburzenia pamięci, pogorszenie funkcji poznawczych, wahania nastroju, dezorientacja w czasie i przestrzeni, występujące u osoby starszej, mogą być wczesnymi objawami rozwijającego się zespołu

- A. otępiennego.
- B. depresyjnego.
- C. urojeniowego.
- D. parkinsonowskiego.

Zadanie 19.

Przeciwwskazaniem do oklepywania klatki piersiowej jest

- A. zapalenie oskrzeli.
- B. świeży zawał serca.
- C. obturacyjna choroba płuc.
- D. choroba niedokrwienna serca.

Zadanie 20.

Zamocowanie podłączonego do cewnika worka na mocz powyżej poziomu pęcherza moczowego może spowodować

- A. nieuszczelność cewnika i wyciekanie moczu z cewki.
- B. odpływ moczu do miedniczki nerkowej i jego zaleganie.
- C. trudności w odpływie moczu i krwawienie z pęcherza moczowego.
- D. cofanie się moczu i niebezpieczeństwo zakażenia dróg moczowych.

Zadanie 21.

W celu przeciwdziałania upadkowi podopiecznego podczas samodzielnej kąpieli opiekun powinien umieścić w wannie

- A. matę z pianki.
- B. parawan wannowy.
- C. matę antypoślizgową.
- D. poduszkę pneumatyczną.

Zadanie 22.

U podopiecznego doszło do masywnego krwawienia z pękniętego żyłaka podudzia. Opiekun udzielając pomocy przedmedycznej, powinien ułożyć kończynę dolną podopiecznego powyżej poziomu ciała i założyć mu opatrunek

- A. procowy.
- B. uciskowy.
- C. osłaniający.
- D. unieruchamiający.

Zadanie 23.

Opiekun udzielający pierwszej pomocy osobie nieprzytomnej powinien sprawdzić, czy występuje u niej prawidłowy oddech, w czasie około

- A. 25 sekund
- B. 20 sekund.
- C. 15 sekund.
- D. 10 sekund.

Zadanie 24.

Podczas spaceru podopieczny został użądłony przez pszczołę. Opiekun powinien w pierwszej kolejności

- A. usunąć żądło.
- B. założyć ciepły okład.
- C. podać lek przeciwbólowy.
- D. zastosować maść przeciwzapalną.

Zadanie 25.

Podczas mycia głowy podopiecznej leżącej w łóżku opiekun powinien prznosić dzbanek z wodą

- A. za głowę podopiecznej.
- B. z przodu głowy podopiecznej.
- C. z lewej strony głowy podopiecznej.
- D. z prawej strony głowy podopiecznej.

Zadanie 26.

Który ze środków leczniczych jest wskazany do płukania jamy ustnej przytomnemu podopiecznemu, u którego występuje stan zapalny w obrębie dziąseł?

- A. Napar z mięty.
- B. Napar z rumianku.
- C. 5% woda utleniona.
- D. 1% roztwór wodny gencjany.

Zadanie 27.

W celu zapobiegania wadliwemu ustawieniu stawów kończyn dolnych u podopiecznego leżącego na plecach, na poduszce z obniżonym wezłowiem łóżka, opiekun powinien stopy podopiecznego ułożyć względem podudzi pod kątem

- A. 90° z palcami skierowanymi ku górze.
- B. 60° z palcami skierowanymi na zewnątrz.
- C. 90° z palcami skierowanymi w stronę materaca.
- D. 60° z palcami skierowanymi w stronę drugiej stopy.

Zadanie 28.

Zakładanie górnej części piżamy podopiecznej, która ma założony opatrunek na lewym przedramieniu, należy rozpocząć od

- A. lewej ręki.
- B. prawej ręki.
- C. głowy podopiecznej.
- D. obu rąk jednocześnie.

Zadanie 29.

Pomiar tętna podopiecznemu opiekun powinien wykonać poprzez uciskanie tętnicy promieniowej opuszkami palca drugiego oraz palców

- A. czwartego i piątego.
- B. pierwszego i piątego.
- C. trzeciego i czwartego.
- D. pierwszego i trzeciego.

Zadanie 30.

Których sprzętów należy użyć w celu przemieszczenia podopiecznej z porażeniem kończyn dolnych?

- A. Laski i trójnogu.
- B. Kul łokciowych i chodzika.
- C. Wózka inwalidzkiego i balkonika.
- D. Podnośnika i wózka inwalidzkiego.

Zadanie 31.

Podopieczna często korzysta z wózka inwalidzkiego. W celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia odleżyn opiekun powinien położyć podopiecznej na siedzisku wózka

- A. miękki koc z akrylu.
- B. poduszkę ortopedyczną.
- C. miękki koc z mikrofibry.
- D. poduszkę pneumatyczną.

Zadanie 32.

Ciepły okład przeciwzapalny powinien pozostać na miejscu chorobowo zmienionym przez okres

- A. 2-3 godzin.
- B. 4-5 godzin.
- C. 6-8 godzin.
- D. 9-11 godzin.

Zadanie 33.

Podopieczna z powodu choroby serca ma zalecony oszczędzający tryb życia. Która czynność domowa **nie jest** zalecana podopiecznej i wymaga bezwzględnej pomocy opiekuna?

- A. Mycie wanny.
- B. Mycie talerzy.
- C. Ścieranie kurzu z szafki.
- D. Krojenie warzyw na sałatkę.

Zadanie 34.

Osoba aktywna, poruszająca się samodzielnie, u której występuje lekki stopień nietrzymania moczu, powinna stosować

- A. woreczki urostomijne.
- B. wkładki urologiczne.
- C. pieluchomajtki.
- D. tampony.

Zadanie 35.

Podopieczna chorująca na cukrzycę typu 2. samodzielnie przygotowuje posiłki, ale nie zwraca uwagi na jakość produktów i wybiera tylko te, które lubi. Pomiary często wykazują wysoki poziom cukru we krwi. W tej sytuacji opiekun powinien przeprowadzić z podopieczną trening

- A. kulinarny.
- B. techniczny.
- C. kognitywny.
- D. orientacyjny.

Zadanie 36.

Opiekun powinien poinformować starszego podopiecznego, że aby mógł uzyskać refundację zakupu wózka inwalidzkiego z Narodowego Funduszu Zdrowia, powinien złożyć w oddziale wojewódzkim Funduszu

- A. zlecenie od upoważnionego lekarza specjalisty.
- B. zlecenie od lekarza specjalisty i fakturę pro forma.
- C. wniosek o przyznanie refundacji na wózek inwalidzki.
- D. wniosek o przyznanie refundacji na wózek inwalidzki i fakturę końcową.

Zadanie 37.

W celu utrzymania sprawności fizycznej 70-letniej podopiecznej z chorobą niedokrwienną serca, u której podczas większego wysiłku występuje ból za mostkiem i duszność, opiekun powinien zaproponować jej

- A. spaceru.
- B. trekking.
- C. biegi terenowe.
- D. trening interwałowy.

Zadanie 38.

Podstawowym celem rehabilitacji osób z rozpoznaną chorobą Parkinsona jest podtrzymywanie aktywności ruchowej, co w początkowym okresie choroby będzie głównie polegało na

- A. ćwiczeniach samowspomaganych co drugi dzień.
- B. częstych spacerach z kontrolowaniem chodu i postawy ciała.
- C. wykonywaniu gimnastyki w pozycji stojącej kilka razy dziennie.
- D. częstych ćwiczeniach wzmacniających z obciążeniem co najmniej 2 kg.

Zadanie 39.

Podopieczny z chorobą Alzheimera ma trudność z kolejnością założenia odzieży. W jaki sposób należy pomóc mężczyźnie w wykonaniu tej czynności?

- A. Wykonać czynności za podopiecznego.
- B. Zapisać na kartce sposób założenia odzieży.
- C. Ułożyć odzież w takiej kolejności, w jakiej będzie zakładana.
- D. Wyjaśnić podopiecznemu w jakiej kolejności powinien założyć odzież.

Zadanie 40.

Samotna podopieczna mieszkająca w małej kawalerce na czwartym piętrze w mieszkaniu spółdzielczym ma problemy ze wzrokiem oraz korzysta z aparatu stabilizującego staw skokowy. Jest obecnie w trudnej sytuacji materialnej, jej dochód nie przekracza kryterium dochodowego. Ze środków pomocy społecznej może uzyskać pomoc materialną na

- A. refundację ortezy.
- B. dopłatę do wczasów.
- C. dofinansowanie czynszu.
- D. dofinansowanie okularów.